

Osio 1 – Arvosteluperusteet

Vastaa alla oleviin väitteisiin oikein/väärin. Oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen, väärästä tai tyhjästä vastauksesta vähennetään puoli pistettä.

- 1. Työsuhteessa työnantajan tuotteeseen tehdyn, mallioikeudella suojattavissa olevan muotoilun oikeuksien siirtymistä työnantajalle säätelee Suomessa ”Laki työsuhdemuotoilusta”.**

V: Väärin. Suomessa ei ole spesifiä lakia tai muutakaan säädöstä, joka suoraan säätelee mallioikeuden siirtymistä työnantajalle työntekijältä.
- 2. Jos työntekijä tuo työnantajansa tietoon tuotemerkin, jonka työnantaja rekisteröi tavaramerkiksi ja jota työnantaja käyttää menestyksekkäästi tuotteen merkkinä, työntekijälle tulee maksaa merkin käytöstä erillinen kohtuullinen korvaus.**

V: Väärin. Suomessa ei ole spesifiä lakia tai säädöstä, joka säätelee tavaramerkin ideoinnin siirtymistä työnantajalle työntekijältä, eikä työnantajalla lain nojalla ole velvollisuutta maksaa työntekijälle erillisiä korvauksia.
- 3. PCT-järjestelmässä kansalliset hakemukset tulee jättää aina viimeistään 30kk hakemuksen ensimmäisestä prioriteettipäivämäärästä lukien.**

V: Väärin. Esim. Euroopan patenttiviruson kansallisen vaiheen hakemus tulee jättää viimeistään 31kk kohdalla.
- 4. Hyödyllisyysmallihakemus voi toimia myöhemmän patenttihakemuksen prioriteettihakemuksena.**

V: Oikein. PatL 6 § nojalla etuoikeuden voi saada aikaisemmasta hyödyllisyysmallihakemuksesta.
- 5. Mallioikeushakemus voi toimia myöhemmän patenttihakemuksen prioriteettihakemuksena.**

V: Väärin. Tähän ei laki anna mahdollisuutta, eikä mallioikeushakemus, joka koskee lähinnä tuotteen ulkomuotoa, sopisi muutenkaan myöhemmän patenttihakemuksen lähtökohdaksi.
- 6. Jos yritys arvioi keksinnön olevan patentoitavissa, mutta päättää suojata keksinnön vain hyödyllisyysmallina ja keksinnön on tehnyt yrityksessä työsuhteessa toimiva keksijä, siitä ei tarvitse maksaa työsuhdekeksintölain mukaista kohtuullista korvausta keksijälle.**

V: Väärin. Yritys voi suojata patentoitavissa olevan keksinnön hyödyllisyysmallilla oman päätöksensä mukaisesti. Velvollisuus maksaa kohtuullista korvausta liittyy taas siihen, oliko keksintö patentoitavissa vai ei, ei siihen, minkälaisista suojaajille haetaan.
- 7. Vaatimus Patentti- ja rekisterihallituksen rekisteriin merkityn patentin, hyödyllisyysmallin, mallin ja tavaramerkin mitättömäksi julistamisesta tai kumoamisesta tehdään aina markkinaoikeudelle.**

V: Väärin. Hyödyllisyysmallin mitätöintiä koskeva vaatimus tehdään PRH:lle.
- 8. Patentti- ja rekisterihallitus ylläpitää maantieteellisiä merkintöjä koskevaa rekisteriä.**

V: Väärin. PRH ei ylläpidä tällaista rekisteriä.
- 9. Hyödyllisyysmallioikeutta ei saa rekisteröidä, ennen kuin 15 kk on kulunut hakemuksen tekemispäivästä tai pyydetystä etuoikeuspäivästä.**

V: Väärin. Voidaan rekisteröidä niin nopeasti kuin mahdollista. Hakijan pyynnöstä voidaan rekisteröintiä kuitenkin lykätä, kunnes 15 kk on kulunut tekemispäivästä/etuoikeuspäivästä.
- 10. Mallisuojan rekisteröintiä koskevan uudistamismaksun laiminlyönti voidaan korjata säädettyssä määräajassa oikeuksien palauttamista koskevalla kirjallisella pyynnöllä ja tätä koskevalla ratkaisumaksulla.**

V: Väärin. Mallioikeuslakiin ei sisälly mahdollisuutta oikeuksien palauttamiseen (vrt. PatL 71a § ja HmL 26a §).

11. Suomessa rekisteröidyn tavaramerkin haltija voi kieltää Venäjällä liikkeelle laskemiensa tavaroiden myynnin Suomessa.

V: Oikein. Oikeudet sammuvat vain ETA-alueella liikkeelle laskettujen tavaroiden osalta.

12. PRH:n ilmoituksesta olla ottamatta tavaramerkkiä laajalti tunnettujen merkkien luetteloon ei ole valitusoikeutta.

V: Oikein.

13. Patenti- ja rekisterihallitus merkitsee pyynnöstä yritysikiinnityksen tavaramerki-, patenti-, hyödyllisyysmalli- tai mallioikeusrekisteriin.

V: Väärin. Yritysikiinnitykset merkitään PRH:n ylläpitämään yritysikiinnitysrekisteriin.

14. Patentin vuosimaksun maksuvuosi lasketaan alkavaksi aikaisimmasta etuoikeuspäivästä.

V: Väärin. Maksuvuosi alkaa aina tekemispäivästä.

15. Pariisin yleissopimuksen mukaan ulkomaisilla ja kotimaisilla yrityksillä on oltava mahdollisuus yhtäläiseen suojaan.

V: Oikein.

16. Kun yritys varaa oikeuksia työsuhteessa keksittyyn, patentoitavissa olevaan keksintöön, tulee tästä suorittaa keksijälle kohtuullinen korvaus. Tämän korvauksen rahamäärää ei voida sopia etukäteen lopullisesti ja kertakaikkisesti.

V: Oikein. Laki oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 9§ sanoo: ” Sen estämättä, mitä tuomiolla tai sopimuksella on määrätty 7 §:ssä tarkoitetusta korvauksesta, oikeus voi määrätä siitä toisin, mikäli olennaisesti muuttuneet olosuhteet antavat siihen aihetta.”

17. Rekisteröity tavaramerkki ei voi loukata kolmansien oikeuksia.

V: Väärin. Rekisteröity tavaramerkki voi loukata muiden rekisteröityjä tai vakiintuneita merkkejä, ks. TML 10 § ja 10a §.

18. Laajalti tunnettujen tavaramerkkien luettelo on PRH:n ylläpitämän tavaramerkkirekisterin osa.

V: Väärin. Luettelo perustettiin PRH:n päätöksellä 6.6.2007 ja se ei ole tavaramerkkirekisterin osa vaan siitä erillinen tietokanta.

19. TRIPS-sopimus asettaa tietyt minimistandardit, joita WTO:n jäsenmaiden tulee noudattaa.

V: Oikein.

20. Patenti- tai tavaramerkkiasiamies voi toimia patentin/tavaramerkin haltijan asiamiehenä väitettä koskevan valituksen käsittelyssä markkinaoikeudessa.

V: Oikein. Hallintolainkäyttölain 20 §:n mukaisesti patenti/tavaramerkkiasiamies voi toimia asiamiehenä valitusasian käsittelyssä. Ks. myös markkinaoikeuden ohjeet asiamiehille teollis- ja tekijänoikeudellisissa asioissa. s.1

Osio 2 – Arvosteluperusteet

Mallivastaus kysymykseen 1

(1 p oikeista vastauksista + 1 p oikeista perusteluista)

Kohta 7 hyvää asiamiestapaa koskevissa ohjeissa: Että olet yhteydessä toimiston A asiakkaisiin ei ole hyvää asiamiestapaa koskevissa ohjeissa esteitä.

Kohta 9 hyvää asiamiestapaa koskevissa ohjeissa: Et kuitenkaan saa ilmoittaa, että toimisto B hoitaa asiat paremmalla ammattitaidolla, koska muille ammattikunnan edustajille pitää osoittaa huomaavaisuutta ja arvontoa, eikä heihin saa kohdistaa epäasiallista arvostelua

Mallivastaus kysymykseen 2

(1 p oikeasta vastauksesta + 1 p oikeasta perustelusta)

Viimeinen lause kohdassa 4.1 hyvää asiamiestapaa koskevissa ohjeissa: Ei, koska ”*Auktorisoitu asiamies ei ole velvollinen ilmoittamaan syy kieltäytymiseen.*”

Mallivastaus kysymykseen 3

(1 p oikeasta vastauksista + 1 p oikeasta perustelusta)

Kohta 3.3 hyvää asiamies tapaa koskevissa ohjeissa: ”*Auktorisoitu asiamies tai hänen avustajansa ei saa luvattomasti ilmaista asiakkaansa sellaista...liike- tai ammattisalaisuutta, josta hän tehtävässään on saanut tiedon.*” Ilman asiakkaan (keksijän A) lupaa et saa käyttää tietoa asunto-osakeyhtiön hallituksen kokouksessa.

Osio 3 – Arvosteluperusteet

Kysymys 1

Erottamiskyvyttömän merkin vakiinnuttaminen – miten se voidaan toteuttaa ja mitä siitä seuraa?

Mallivastaus:

Haarmann s. 314 – 317.

Edellytetään, että vakiinnuttamisen käsite tunnetaan. TML 2 §:n 3 mom. Ja miten näytetään toteen käytännössä sekä se, mitä oikeuskäytännössä vaadittu. s. 316. Esim. markkinatutkimukset. Esim. 50% kohderyhmästä vähintään.

Lisäksi sen selvittäminen, mikä on erottamiskyvytön merkki, esim. paikannimi tai lajinimike lähtökohtaisesti. Ja, että sen johdonmukainen vuosia jatkunut käyttö vasta voi tuoda suojaa tavaramerkkinä.

Erottamiskyvytön merkki = on sellainen kaupallinen tunnus, joka ei täytä tehtävänsä erottaa haltijansa tuotteet muista markkinoilla olevista tuotteista. Eli merkillä tulee olla erottamiskyky (13 §). Puuttuu sanalta, joka kuvaa ao. tuotetta, kuten kahvi, sokeri tmv. Geneeriset nimitykset eli lajinnimitykset eivät käytönkään kautta voi saada vakiintuneen merkin asemaa.

Vakiintuminen: tässä maassa ao. elinkeino- ja kuluttajapiireissä yleisesti tunnettu haltijan tavaroiden erityisenä merkinä.

- riittää kohderyhmätunnettuus: lääkärit, sairaalat, konttorit
- tavaroiden jakelijat
- yleisesti tunnettu: kaikkien ei kohderyhmässä tarvitse tunnettua
- enemmistö riittää
- jos yli 50% kohderyhmästä tietää – riittää
- vakiinnuttaminen vie vuosia
- selvitys vakiinnuttamisesta työlästä
- markkinatutkimukset
- ADIDAS-tapaus
- Kodin putkimies-tapaus
- myös vakiinnuttamisen ajankohdan osoittaminen vaikeata
- vakiinnutettu merkki voidaan myös rekisteröidä, jos se täyttää muutoin yleiset rekisteröitävyydelle asetettavat vaatimukset

Kysymys 2

Ennakkokäyttöoikeuden ja pakkolisenssin perusteet ja sisältö patenttioikeudessa toisiinsa verrattuna. Vertaile, mitä yhteistä, mitä eroja ja seuraukset?

Mallivastaus:

Haarmann s. 223 – 228.

- kumpikin on ns. rajoitus patentin tuottamaan yksinoikeuteen (Pat L 4 §)
- ennakkokäyttöoikeus, jonka syynä kansantaloudelliset ja kohtuuteen pohjautuvat näkökohdat, on poikkeus siitä, että keksintö myönnettävä ensimmäisenä keksinnön julkistaneelle
- ennakkokäyttöoikeuden voi saada se, joka patentin hakemishetkellä on käyttänyt keksintöä hyväkseen
- hän saa jatkaa pysyttämällä käytön yleisen luonteen

- kaikki tekniset ja kaupalliset toimet, jotka muutoin normaalitilanteessa patentin myöntämisen jälkeen merkitsivät patentinloukkausta
- pakkolisenssi taas voidaan myöntää keksintöön patentin myöntämisen jälkeen vaihtelevilla perusteilla (PatL 45 – 48 §)
- kummassakin tapauksessa oikeuden tai lisenssin voi myöntää viime kädessä tuomioistuin; pakkolisenssin myöntää aina tuomioistuin ja vahvistaa myös ehdot
- esim. erityisen merkittävä yleinen etu voi olla perusteena (PatL 47 §)
- PatL 48 §: pakkolupa, mutta joka lähellä ennakkokäyttöoikeutta
- useita muitakin perusteita pakkoluvalle, kuten keksinnön käyttämättä jättäminen
- näistä enemmän em. teoksessa, kuten
- Pat L 46 §:riippuvuus toiselle kuuluvasta patentista
- kaksi erikoistapausta ennakkokäyttöoikeudelle (PatL 70 i 2 mom. ja 70 c)